

Kauno technologijos universitetas

Informatikos fakultetas

Modulis „Tiriamasis projektas 2“

**Projektas: „Savarankiškos suverenios pseudonimizuotos
tapatybės valdymo sistema“**

Reikalavimų specifikavimas

IFM 4/2 gr. Danielė Stasiūnaitė
Studentė

Doc. Mindaugas Vasiljevas
Projekto vadovas

Doc. dr. Eglė Butkevičiūtė
Dėstytoja

Kaunas, 2025

Turinys

1	Sistemos paskirtis	3
1.1	Projekto kūrimo pagrindas (pagrindimas)	3
1.2	Sistemos tikslai (paskirtis)	3
2	Užsakovai, pirkėjai ir kiti sistema suinteresuoti asmenys	4
2.1	Užsakovas	4
2.2	Pirkėjas	4
2.3	Naudotojai	4
3	Apribojimai	5
3.1	Apribojimai sprendimui	5
3.2	Diegimo aplinka	5
3.3	Komunikuojančios sistemos	5
3.4	Komerciniai specializuoti programų paketai	5
3.5	Numatoma darbo vietos aplinka	5
3.6	Sistemos kūrimo terminai	5
3.7	Sistemos kūrimo biudžetas	5
4	Terminų žodynas	6
5	Svarbūs faktai ir prielaidos	7
6	Veiklos sfera	8
6.1	Veiklos kontekstas	8
6.2	Veiklos padalinimas	8
7	Produkto veiklos sfera	9
7.1	Sistemos ribos	9
7.2	Panaudojimo atvejų sąrašas	9
8	Funkciniai reikalavimai ir reikalavimai duomenims	10
8.1	Funkciniai reikalavimai	10
8.2	Reikalavimai duomenims	10
9	Reikalavimai sistemos išvaizdai	11
10	Reikalavimai panaudojamumui	11
11	Reikalavimai vykdymo charakteristikoms	11

12 Reikalavimai veikimo sąlygoms	11
13 Reikalavimai sistemos priežiūrai	11
14 Reikalavimai saugumui	11
15 Kultūriniai-politiniai reikalavimai	11
16 Teisiniai reikalavimai	11
17 Atviri klausimai (problemos)	11
18 Egzistuojantys sprendimai (Off-the-Shelf Solutions)	12
18.1 Pagamintos sistemos, kurios gali būti nupirktos	12
18.2 Pagaminti komponentai, kurie gali būti panaudoti	12
18.3 Galimas pakartotinas panaudojimas	12
19 Naujos problemos	13
19.1 Problemos diegimo palinkai	13
19.2 Įtaka jau instaliuotoms sistemoms	13
19.3 Neigiamas vartotojų nusiteikimas	13
19.4 Kliudantys diegimo aplinkos apribojimai	13
19.5 Galimos naujos sistemos sukeltos problemos	13
20 Uždaviniai	14
20.1 Sistemos pateikimo žingsniai (etapai)	14
20.2 Vystymo etapai	14
21 Uždaviniai	15
21.1 Pritaikymas (Cutover)	15
21.2 Reikalavimai esamų duomenų perkėlimui	15
21.3 Reikalingas duomenų transformavimas perkeliant į naują sistemą	15
22 Rizikos	16
22.1 Galimos sistemos kūrimo rizikos	16
22.2 Atsitiktinumų (rizikų) valdymo planas	16
23 Kaina	17
24 Naudotojo dokumentacija ir apmokymas	17

1 Sistemos paskirtis

1.1 Projekto kūrimo pagrindas (pagrindimas)

Skaitmeniniame amžiuje, kai asmens duomenys tampa viena svarbiausių vertybių, privatumo užtikrinimas ir efektyvus tapatybės valdymas yra pagrindiniai iššūkiai, su kuriais turi susidurti ne tik privatūs asmenys, bet ir įvairios organizacijos. Sparčiai augantys informacijos srautai, elektroninių paslaugų plėtra bei kitų paslaugų, reikalaujančių naudotojų autentifikacijos, vystymas lėmė inovatyvių technologinių sprendimų - blokų grandinės pritaikymo, realizuojant decentralizuotos asmens tapatybės valdymo modelį - kūrimą. Pastaruoju sprendimu siekiama užtikrinti asmens duomenų saugumą bei visapusišką duomenų kontrolę, kuri atliekama paties naudotojo.

Šiuo metu egzistuojančios asmens tapatybės valdymo sistemos, pavyzdžiui, centralizuotos ar federacinės, dažnai susiduria su privatumo, duomenų apsaugos ir patogumo iššūkiais. Centralizuotos sistemos yra itin jautrios saugumo pažeidimams, o federacinės sistemos dažnai riboja naudotojo autonomiją. Šie trūkumai skatina naujų sprendimų kūrimo poreikį, orientuotą į naudotojo teisių ir privatumo stiprinimą.

Šis projektas skirtas sukurti savarankiškos suverenios pseudonimizuotos tapatybės valdymo sistemą, kuri leistų naudotojams ne tik valdyti asmeninę informaciją ir dalinimąsi ja, bet ir užtikrintų, kad asmeniniai duomenys negalėtų būti lengvai susieti su naudotoju, kurį šie duomenys apibūdina. Šie tikslai bus pasiekti, pritaikius decentralizuotos tapatybės valdymo modelį, kuris grindžiamas blokų grandinės technologija, duomenų šifravimo bei pseudonimizavimo metodikomis.

1.2 Sistemos tikslai (paskirtis)

Sistemos kūrimo projektu siekiama įgyvendinti šiuos tikslus:

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

2 Užsakovai, pirkėjai ir kiti sistema suinteresuoti asmenys

2.1 Užsakovas

Sistemos kūrimo projektą užsako darbo vadovas Mindaugas Vasiljevas. Užsakovo rolės projekte apima sistemos finansavimo, reikalavimų sistemai rinkimo ir teikimo bei konsultacijų, susijusių su dalykine sritimi, teikimą. Darbo vadovo kontaktiniai duomenys:

1 lentelė. Panaudojimo atvejo specifikacija Nr.2.

Mobilusis telefonas:	+37066428763.
El. pašto adresas	mindaugas.vasiljevas@ktu.lt.
Adresas	XI rūmai 3C2b korpusas.
Informacijos galima teirautis	I - V; 10:00 - 17:00.

2.2 Pirkėjas

Sistemos pirkėjas sutampa su sistemos užsakovu.

2.3 Naudotojai

Žemiau yra pateikiamas potencialių sistemos naudotojų sąrašas kartu su aprašytomis šių naudotojų charakteristikomis.

2 lentelė. Panaudojimo atvejo specifikacija Nr.2.

Pavadinimas	.
Kategorija	.
Funkcijos	.
Patirtis dalykinėje srityje	.
Patirtis IT srityje	.
Papildomos charakteristikos	.
Prioritetas	.

3 Apribojimai

3.1 Apribojimai sprendimui

3.2 Diegimo aplinka

3.3 Komunikuojančios sistemos

3.4 Komer ciniai specializuoti programų paketai

3.5 Numatoma darbo vietos aplinka

3.6 Sistemos kūrimo terminai

3.7 Sistemos kūrimo biudžetas

Sistemos kūrimui skiriamas 120 000 eurų biudžetas, tačiau, esant poreikiui, biudžetas gali būti didinamas iki 150 000 eurų.

4 Terminų žodynas

Specifikacijoje naudojamos šios santrumpos bei sąvokos:

5 Svarbūs faktai ir prielaidos

6 Veiklos sfera

6.1 Veiklos kontekstas

6.2 Veiklos padalinimas

7 Produkto veiklos sfera

7.1 Sistemos ribos

7.2 Panaudojimo atvejų sąrašas

8 Funkciniai reikalavimai ir reikalavimai duomenims

8.1 Funkciniai reikalavimai

8.2 Reikalavimai duomenims

- 9 Reikalavimai sistemos išvaizdai
- 10 Reikalavimai panaudojamumui
- 11 Reikalavimai vykdymo charakteristikoms
- 12 Reikalavimai veikimo sąlygoms
- 13 Reikalavimai sistemos priežiūrai
- 14 Reikalavimai saugumui
- 15 Kultūriniai-politiniai reikalavimai
- 16 Teisiniai reikalavimai

Sistemoje turi būti laikomasi BDAR reikalavimo dėl pacientų duomenų pseudonimizavimo.

- 17 Atviri klausimai (problemos)

18 Egzistuojantys sprendimai (Off-the-Shelf Solutions)

18.1 Pagamintos sistemos, kurios gali būti nupirktos

18.2 Pagaminti komponentai, kurie gali būti panaudoti

18.3 Galimas pakartotinas panaudojimas

19 Naujos problemos

19.1 Problemos diegimo palinkai

19.2 Įtaka jau instaliuotoms sistemoms

19.3 Neigiamas vartotojų nusiteikimas

19.4 Kliudantys diegimo aplinkos apribojimai

19.5 Galimos naujos sistemos sukeltos problemos

20 Uždaviniai

20.1 Sistemos pateikimo žingsniai (etapai)

20.2 Vystymo etapai

21 Uždaviniai

21.1 Pritaikymas (Cutover)

21.2 Reikalavimai esamų duomenų perkėlimui

21.3 Reikalingas duomenų transformavimas perkeliant į naują sistemą

22 Rizikos

22.1 Galimos sistemos kūrimo rizikos

22.2 Atsitiktinumų (rizikų) valdymo planas

23 Kaina

24 Naudotojo dokumentacija ir apmokymas